

FORSSAN KAUPUNKI

Ympäristölupautakunta
PL 62
30101 FORSSA
www.forssa.fi

**MAA-AINES- JA
YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS**

Kokouspäivä ja pykälä
9.12.2025 77 §

LUONNOS**ASIA**

Päätös maa-ainelain (555/1981) 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 47 a §:n mukaisesta yhteislupahakemuksesta, joka koskee Kuljetus Nukari Oy:n maa-ainesten ottoa sekä kiviaineksen louhintaa ja murskausta kiinteistöllä 61-40-10-68 Paasikangas.

Lupaa haetaan myös aloittaa toiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman (MAL 21 § ja YSL 199 §).

HAKIJA

Kuljetus Nukari Oy
Nikkiläntie 5 E
30100 Forssa
Y-tunnus: 0926094-1

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainelain (555/1981) 4 §:n mukaisesti maa-ainesten ottamiseen tulee olla lupa. Maa-ainelain 7 §:n mukaisesti lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulaki (YSL, 527/2014) 27 § ja liite 1, taulukko 2 kohta 7 c ja e: maaperän ainesten otolle ja siirrettävälle murskaamolle, joiden toiminta-aika on vähintään 50 päivää, on oltava ympäristölupa.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA, 713/2014) 2 §:n 1 momentin kohtien 6 a ja b perusteella lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Forssan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölupautakunta.

Maa-ainelaki 4 a § ja ympäristönsuojelulaki 47 a §: Jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-ainelain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on jätetty 2.9.2024. Hakemusta on täydennetty ainakin 31.8.2024 (kaivannaisjäteilmoitus), 1.11.2024 (ottoalueen muutos), 22.11.2024 (vastine ELY:n ensimmäiseen lausuntoon ja pohjavesilausunto), 28.1.2025 (piirustukset), 5.2.2025 (päivitetyt piirustukset ja maankäyttösopimus), 27.3.2025 (pohjaveden korkeusmittaukset) ja 3.9.2025 (päivitetty ottosuunnitelma) sekä 15.9.2025 (luontoselvitys).

ALUEEN MUUT LUVAT

Paasikankaan alueella on ollut maa-ainestenottoa vuodesta 1929 lähtien. Kiinteistöllä on ollut Forssan ympäristölupalautakunnan 13.6.2014 § 39 myöntämä maa-aineslain mukainen lupa sekä 13.6.2014 § 40 myöntämä ympäristölupa louhintaan ja murskaukseen. Lupien voimassaolo on päättynyt 19.7.2024. Nyt haetaan lupaa myös ottoalueen laajentamiseen etelän puolelle.

SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Alueelle kuljetaan paikallistieltä 284 erkanevan Paasikankaantien kautta. Kulkeminen tapahtuu olemassa olevia teitä pitkin. Ottoalue sijaitsee lähes kokonaan Kojjärven (0406103) 1-luokan pohjavesi-alueella ja osittain varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Laajennusalue ei sijaitse varsinaisella pohjaveden muodostumis-alueella.

Hakijalla on maanomistajan suostumus luvan hakemiseen ja alueen hyödyntämiseen hakemuksessa kuvatulla tavalla.

Lähimmät vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat suunnittelualueesta noin 80 m pohjoiseen, 110 m itään ja 300 m etelään.

Kanta-Hämeen maakuntakaavassa 2040 alueelle on merkintä EOh 460: Pahurinharjun sora-alue. Suunniteltu laajennusalue jää tämän rajauksen ulkopuolelle. Suunnitelma-alue rajautuu Lunkinharjun-Valijärvenharjun arvokkaaseen geologiseen harjumuodostumaan, ge 4. Alueella ei ole voimassa yleiskaavaa tai asemakaavaa.

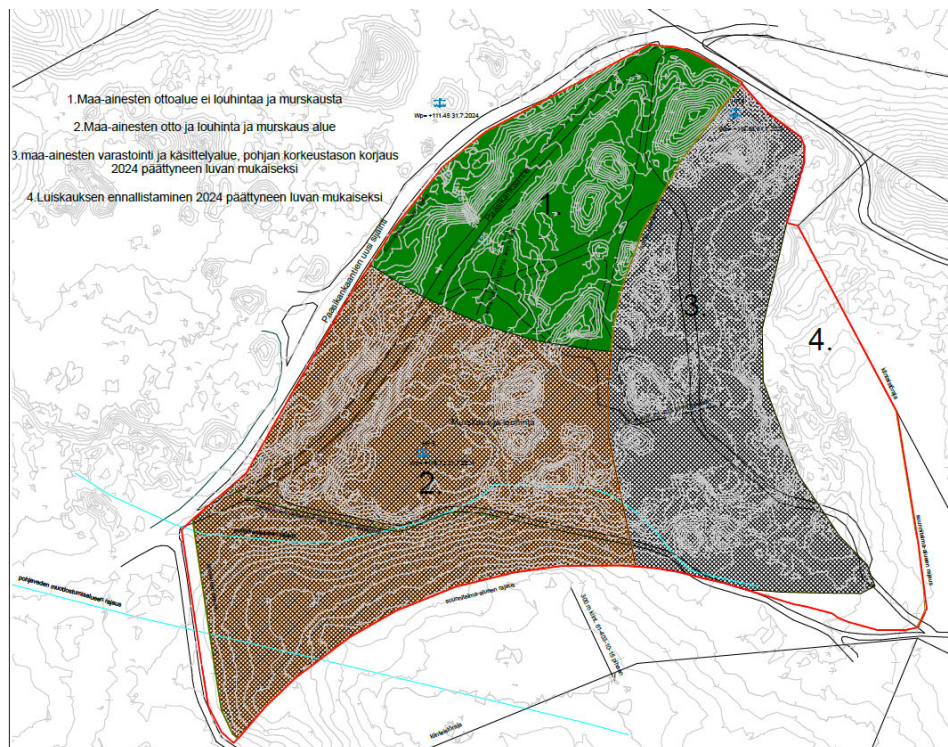
Suunnitelma-alue sijaitsee Kokemäenjoen päävesistöalueella ja kuuluu Loimijoen valuma-alueeseen. Ympäröivät lähialueet ovat metsätalouskäytössä.

SUUNNITELTU TOIMINTA JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Suunnitelma-alueen pinta-ala	12 ha
Ottamisalueen pinta-ala (1 ja 2)	7,3 ha
Laajennusalue	1,8 ha
Maanpinnan taso, lopputilanne	+117 - +122 m (N ₂₀₀₀)
Kalliokiviaineksen ottamismäärä	20 000 m ³ ktr
Soran ja hiekan ottamismäärä	100 000 m ³ ktr
Moreenin ottamismäärä	10 000 m ³ ktr
Ottamisaika	10 vuotta

Suunnitelma-alue on jaettu seuraavasti:

1. Maa-ainesten (sora ja moreeni) ottoalue, ei louhintaa eikä murskausta.
2. Maa-ainesten ottoa sekä laajennusalue: soran, moreenin ja kallion ottoa.
3. Aiemmin otettujen maa-ainesten varastointia sekä pohjan korkeustason korjaus vuonna 2024 päättyneen maa-ainesten ottoluvan mukaiseksi. Aikataulu: noin vuosi uuden luvan voimaantulopäivästä laskien.
4. Ainoastaan maisemointi eli luiskauksen ennallistaminen vuonna 2024 päättyneen luvan mukaiseksi. Aikataulu: noin kaksi vuotta uuden luvan myöntämispäivästä laskien.

Koneet ja laitteisto

Murskauksessa käytetään siirrettävää murskauskalustoa. Lisäksi alueella on mm. pyöräkuormaaja, kaivinkone ja seula. Koneet ja laitteet

ovat polttomoottorikäyttöisiä. Koneita voidaan pitää alueella niille varatulla tukitoiminta-alueella. Mahdolliset pienet koneiden korjaustoimenpiteet ja tankkaustoimenpiteet suoritetaan tukitoiminta-alueella.

Toiminta-ajat arkisin (ei arkipyhinä) ovat seuraavat (suluissa mahdolliset poikkeamat):

- Murskaus: ma–pe klo 7–18, la klo 8–18 (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Poraus: ma–pe klo 7–18, la klo 8–18 (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Rikotus: ma–pe klo 7–18, la klo 8–18 (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Räjähdykset: ma–pe klo 7–18, la klo 8–18, (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Seulonta, mm. pintamaat: ma–pe klo 7–18, la klo 8–18
- Kuormaus ja kuljetus: ma–pe klo 7–18, la klo 8–18 (tarvittaessa 24/7)

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi

Alueella ei säilytetä polttoaineita tai öljyä. Koneet tankataan pakettiautossa olevasta säiliöstä, joka ajaa alueelle tankkaamaan laitteet ja poistuu sen jälkeen. Tankkaustilanteessa käytetään irrallisia valumakaukaloita tai imeytysainetta varalla. Koneissa tai alueella on aina saatavilla imeytysainetta tai imeytysmattoja poikkeuksellisten tilanteiden hallitsemiseksi. Kemikaaleja ei varastoida alueella.

Maisema ja luontoarvot

Ottamisalueesta suurin osa on avoinna olevaa maa-ainesten ottoaluetta. Suunnitelma-alueesta on tarkoitus maisemoida ensimmäisenä noin 4,7 ha.

Laajennusalueelle (1,8 ha) on tehty luontoselvitys, jonka mukaan alue on talouskäytössä olevaa metsää eikä alueella ei ole erityisiä luontoarvoja. Laajennusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyypppejä tai luonnonmuistomerkkejä.

Pohjavesi

Toiminnan tarkkailuun on kolme pohjavesiputkea. Pisteistä HP5 ja HP6 on mitattu pohjaveden korkeutta vuodesta 2013 alkaen. Pohjaveden pinnankorkeutta mitataan neljä kertaa vuodessa.

Korkeusjärjestelmä N2000	HP5 ottoalueen eteläosassa	HP6 ottoalueen pohjoisosassa
korkein	118,52	117,76
matalin	116,64	115,27
keskiarvo	117,58	116,48

Tarkkailupisteistä HP5 ja HP6 on otettu pohjaveden laatunäytteet kerran vuodessa vuosina 2013–2024. Kolmen vuoden välein näytteistä tehdään laaja analyysivalikoima (viimeksi 2023) ja välivuosina ns. suppea analyysivalikoima.

Pohjavesiputkien pinnankorkeuksissa tai vedenlaatutuloksissa ei ole nähtävissä tarkkailuvuosien välillä suuria muutoksia eikä selkeitä pitoisuuksien muuttumisia pitkällä aikavälillä. Pohjavesiputken HP5 pitoisuuksissa vaihtelu on ollut suurinta nitraatti- ja ammoniumtypen määrissä havaintokertojen välillä. Ainoastaan nitriittityypen pitoisuudet ovat laskeneet pitkällä aikavälillä ja jääneet vuoden 2019 jälkeen määrittäysrajan alapuolelle. Muilta osin pitoisuudet ovat vaihdelleet putkelle tyypillisellä vaihteluvälillä.

Putken HP6 vedenlaatu on ollut putkea HP5 heikompi, joten pitoisuusvaihtelu on ollut suurempaa. Putkessa HP6 pitoisuuksien vaihtelu on ollut suurinta raudan ja mangaanin osalta, mutta pitkän aikavälin suuntausta ei ole havaittavissa. Molemmissa putkissa on havaittu tarkkailuvuosina kohonneita arseenipitoisuuksia, jotka ovat aika ajoin ylittäneet ympäristölaatunormin, mutta vaihtelua on ollut ainoastaan havaintokertojen välillä, eikä pitkän aikavälin suuntausta ole nähtävissä. Myös koliformisten bakteerien määrät ovat vaihdelleet havaintokertoittain suuresti molemmissa putkissa.

Melu ja tärinä

Melua toiminta-alueella aiheuttavat poraaminen, räjäytykset, rikotus, murskaus, seulonta, kuormaus, kuljetus ja liikenne.

Kiviaineksen jalostaminen ja murskaaminen voi aiheuttaa impulssimaista ääntä. Impulssimaisuutta ja häiritsevyyttä estetään käyttämällä murskauslaitosta, jossa esimurskaimen syötin ja kuljettimet ovat kumitettuja sen lisäksi, että murskauspäiviä on alle 30 vuodessa. Kiviaineksen murskausta voi olla jaksottaisesti noin 0–5 viikkoa vuodessa. Murskaus tapahtuu noin 300 m etäisyydellä lähimmistä asuinrakennuksista ja niiden välittömistä piha-alueista.

Alueelta on tehty melumallinnus vuonna 2013, joka kattaa myös nyt suunnitellun alueen. Mallinnuksen mukaan porauksesta aiheutuvan melun vähentämiseksi tulee kohteessa tehtävä poraus suorittaa nykyaikaisella vaimennetulla poravaunulla ja rajoittaa yhdeksään (9) tuntiin vuorokaudessa. Lisäksi poraus tulisi tehdä eri aikaan murskaustoiminnan kanssa. Mallinnuksen perusteella suositellaan toiminnasta aiheutuvien melutasojen mittaamista säännöllisesti lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Normaalin toiminnan aiheuttama melutaso on erittäin alhainen, koska alueella ääntä aiheuttavat toiminnot ovat lähinnä kuormaus ja kuormien purku sekä koneiden liikkuminen.

Maaperä ja vesistö

Pintavesiin ei synny oleellisia päästöjä. Alue rakennetaan kaltevaksi ja sen alimmasta kohtaa johdetaan pintavedet tarvittaessa louhesuoto-

ojaa pitkin selkeytysaltaalle, joka kuljettaa alueen nykyisiä pintavesiä pois alueelta.

Veden käyttö ja jätevesi

Toiminnassa ei synny jätevesiä. Alueella ei ole sosiaalityö- tai viemäreitä. Alueelle rakennetaan hulevesille tarvittaessa selkeytysallas.

Päästöt ilmaan

Alueella syntyy poltto- ja dieselöljyn palaessa kaasuja ja hiukkasia. Päästöt ovat vähäisiä ottaen huomioon vähäinen toiminta ja käyttökoneiden vähäinen määrä. Polttoaineen kulutus voi olla arviolta 0–140 litraa työpäivässä 1–2:lla koneella. Välillä alueella ei ole välttämättä ollenkaan toimintaa.

Pölypäästöjä voi syntyä myös kiviaineksen murskauksessa, mutta päästöt ovat vähäisiä eivätkä aiheuta kohtuutonta häiriötä. Varastointialueiden etäisyys on noin 300 m lähimmästä omakotitalosta ja sen oleskelualueista, jolloin pölyhaittaa ei pääse etäisyyden vuoksi kantautumaan. Pölypäästöjen hallinnassa ei ole siten tarpeen käyttää teknisiä torjuntakeinoja. Vedellä kastelua säiliöautosta voidaan silti käyttää tarvittaessa.

Pientä pölyhaittaa voi aiheutua lähinnä Paasikankaantieltä, kun tietä kuljetaan raskaalla kalustolla muutaman kerran päivässä silloin, kun toiminta on vilkkaimmillaan. Mikäli kulkeminen ajoittuu kuivaan ajankohtaan, vähennetään Paasikankaantieltä aiheutuvaa pölyhaittaa tien kastelulla.

Alueella on tehty pölymittaukset vuonna 2015. Suoritetun mittauksen perusteella PM₁₀ hengitettävien hiukkasten hiukkaspitoisuus ei ylittänyt vuorokausikeskiarvon raja-arvoa mittauspisteessä kertaakaan. Mittauksen perusteella vallitsevissa olosuhteissa ei ottotoiminnasta aiheutunut pölyhaittaa lähialueen asutuksen pihapiirissä. Hiukkaspitoisuudet mittauspisteessä pysyivät silloin voimassa olleen valtioneuvoston asetuksen (711/2001) sallimissa rajoissa.

Liikenne

Maa-aineskuormien (10–60 m³) arvioitu määrä tasaisesti jaettuna koko vuoden työpäiville on maa-aineksen osalta noin 3–5 suoritettua työpäivässä. Alueelle kuljetaan sorapäälystietä Paasikankaantietä pitkin. Alueelle pääsy on puomin tai portin kautta, joka pidetään toiminta-ajan ulkopuolella lukittuna.

Maa-ainesten oton loputtua sekä Paasikankaantie että Kollinkalliontie siirtyvät uusiin paikkoihin 4.2.2025 päivätyn lopputilannepiirustuksen mukaisesti.

Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Toiminnassa syntyy pieniä määriä sekalaista yhdyskuntajätettä ja sitä varten käytetään Paasikankaan tilan sekajäteastiaa, jonka

tyhjennyksestä on sovittu jätteenkuljettajan kanssa. Mahdollisia öljyisiä jätteitä voi syntyä koneiden huolloista ja korjauksista, vaikka nekin tehdään pääosin esim. tilakeskuksen alueella tai muualla. Mikäli huoltoja ja korjauksia tehdään toiminta-alueella ja siitä syntyy jätteitä, toimitetaan jätteet heti pois alueelta niille tarkoitettuihin asianmukaisiin vastaanottopisteisiin. Kemikaalijätteitä ei välivarastoida alueella. Muita jätteitä ei synny.

Arvio BAT:n ja BEP:n soveltamisesta

Murskaustoiminnassa noudatetaan parhaita tekniikoita mm. murskaimen kumikuljettimen ja syöttimen kumituksen osalta. Louheet murskataan siirrettävällä murskalla, joka sijoitetaan murskattavan louheen viereen murskauksen ajaksi ja toiminta-alueen alhaiselle tasolle, jolloin siirtokuljetuksista ei synny häiriötä ja murskausääni jää alueen sisäpuolelle, koska reunat nousevat toiminta-alueen korkeammalle (meluvallisuuden takia).

Riskit ja vahinkotapaukset

Mahdollisen ilkivallan estämiseksi alueella on ympärisvuorokautinen kameravalvonta kulkuväylien varrella.

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnan ympäristövaikutuksia ja päästöjä tarkkaillaan kaikilta osin omavalvontana, ja havaittuihin puutteisiin reagoidaan välittömästi pyrkien korjaamaan todetut epäkohdat nopeasti.

Ehdotus ympäristövaikutusten tarkkailuksi

Käyttötarkkailua ovat mm. laitteiden ja koneiden kunnon seuranta, alueen ilmanlaadun visuaalinen seuraaminen sekä äänitasojen kuulonvarainen havainnointi. Alueen siisteyttä tarkkaillaan visuaalisesti.

Hakemuksen mukaisen toiminnan tarkkailulle soveltuvia pohjavesiputkia on kolme: HP5, HP6 ja HP7.

Pohjavesiä tarkkaillaan ottamalla näytteet alueen talousvesikaivoista ja alueella sijaitsevista pohjavesiputkista HP5, HP6 ja HP7. Putkista mitataan pohjavedentaso 4 kertaa vuodessa 3 kk välein. Vesinäytteenotot suoritetaan kerran vuodessa ja ennen toiminnan aloittamista sekä toiminnan lopettamisen jälkeen. Näytteenoton yhteydessä mitataan pohjavesiputken veden pinta (ennen huuhtelupumppausta ja näytteenoton jälkeen).

Pintavesinäyte otetaan virtaavasta vedestä ilman pohjalietteen sekoittamista tai kelluvia pintaroskia. Veden virtausnopeus arvioidaan. Laatusnäytteestä mitataan/analysoidaan lämpötila, pH, sameus, happi, COD, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kiintoaine sekä öljyhilivedyt/mineraaliöljyt.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Arvio laajennusalueen pintamaan kokonaismäärästä on 3 000 m³. Kantojen ja hakkuutähteiden määrän arvioidaan olevan 40 m³. Pintamaat hyödynnetään maisemoinnissa. Kannot ja hakkuutähteet hyödynnetään energiapuuna.

Alueen jälkihoito

Hakemuksessa ei ole esitetty alueen jälkihoitoa. Alueen korkotaso tulee olemaan + 117 - +122 m (N₂₀₀₀) 4.2.2025 päivätyn lopputilannepiirustuksen mukaisesti.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus on ollut nähtävänä Forssan kaupungin verkkosivulla 9.4.2025–16.5.2025 ja lisäksi hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävinä kuulutusajan Forssan kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksesta on 9.4.2025 päivätyllä kirjeellä erikseen annettu tieto tiedossa oleville asianosaisille.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on kuulutusaikana jätetty neljä muistutusta.

Muistutuksessa A todetaan mm., että lupaa arvioitaessa pitää ottaa huomioon suon ja pohjaveden läheisyys ja emulsioräjähteiden käytön riskit. Alueen toiminnasta on ollut pölyhaittaa. Alueen toiminnosta, kuten räjäytyksistä, tulisi tiedottaa paremmin.

Muistutuksessa B todetaan mm., että hakemuksen mukainen toiminta on riski pohjavedelle ja Valijärvelle. Muualta tuodun maa-aineksen käsittely on myös riski.

Muistutuksessa C todetaan mm., että kulkuyhteys rasietta naapurikiinteistölle ei ole huomioitu.

Muistutuksessa D todetaan mm., että lähimpien asuinrakennusten tärinämittaukset ja kaivon vedenkorkeuden tarkkailu ovat olleet puutteelliset. Alueen maa-aineksen oton todetaan tuhonneen lähdemuodostelman, missä vesi painui harjun sisään ja purkautui lähteistä. Kaivon veden pinta on ollut erittäin alhaalla kesäisin.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Etelä-Hämeen ympäristö-terveydeltä ja Hämeen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselta. Hämeen ELY-keskuksen lausuntoon sisältyy Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto liittyen liikennöintiin alueelle.

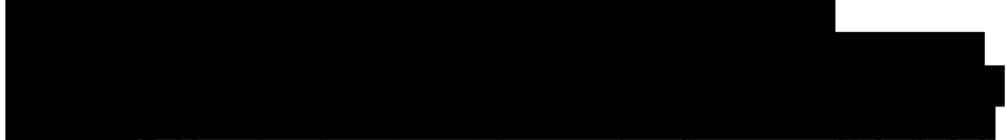
Etelä-Hämeen ympäristöterveys on ilmoittanut 16.5.2025, että ei anna lausuntoa. Samasta alueesta on lausuttu vuonna 2023.

Hämeen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus on antanut hakemuksesta 16.5.2025 seuraavan lausunnon:

Pohjavedet

Kanta-Hämeen pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen -projektissa (POSKI) alue on luokiteltu maaperän kiviainesten ottoon osittain soveltuvaksi alueeksi, jolla maa-ainestenotto on mahdollista, jos siitä ei aiheudu vaaraa pohjaveden laadulle tai antoisuudelle eikä ottaminen aiheuta merkittävää luonto- ja maisema-arvojen tuhoutumista, eikä toiminnasta aiheudu asutukselle ja ympäristölle muutakaan merkittävää haittaa tai vaaraa. Hämeen ELY-keskuksen tietojen mukaan pohjaveden päävirtaussuunta on ottoalueelta länteen ja luoteeseen kohti Pahrinharjua ja Koijokea. Alueelle on esitetty mahdollisen vedenottamon kaivonpaikan tutkimiseksi koepumppausta havaintopisteiden hp6/14 ja hp10/14 lähistöltä, mutta koepumppauksia ei ole vielä tehty. Maa-ainesten ottoalue on siten mahdollisen tutkittavan vedenottamopaikan arvioidulla valuma-alueella. Lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon suunnitelmat vedenottamon kaivonpaikasta ja kiinnitettävä erityistä huomiota toiminnan pohjavesivaikutuksiin ja pohjaveden suojeluun. Hakemuksessa esitetään, että pohja- ja pintavesiä tarkkaillaan ottamalla näytteet alueen talousvesikaivoista ja alueella sijaitsevista pohjaveden havaintoputkista HP5, HP6 ja HP7. Talousvesikaivoja ei ole esitetty kartalla. Forssan kaupungin ympäristötarkastaja Henna Pirhosen lähettämästä pohjaveden tarkkailuraportista 23.7.2014 selviää kiinteistöt, joiden kaivoista näytteet on otettu.

Hämeen ELY-keskus katsoo, että pohjavesinäytteet tulee ottaa havaintoputkista HP5 ja HP6 sekä putkesta HP1, joka sijaitsee ottoalueen luoteispuolella. Lisäksi näytteet tulee ottaa kaivoista, jotka sijaitsevat

Pohjaveden pinnantasoa tulee seurata neljännesvuosittain (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Soranoton pohjavesivaikutuksia tulee seurata liitteenä olevan ohjeen mukaisesti.

Pintavedet

Hakemuksessa esitetään, että alueelle kerääntyvät pintavedet kerätään ojaa pitkin lasketusaltaaseen. Pilaantumattomien jäte-erien käsittely- ja välivarastointikenttien pintavedet johdetaan kentän pintaa pitkin ja osittain kentän kiviaineksen läpi suotautuen lasketusaltaan suuntaan ja sen kautta ennen vesien johtamista alueelta lähtevää ojaa pitkin pois. Hakemuksessa ei ole esitetty miten pintavedet johdetaan. Hakemuksen kartoissa ei ole esitetty ojaa eikä myöskään altaan sijaintia. Henna Pirhoselta saatujen tietojen mukaan alueella ei ole ollut selkeytysallasta, koska vedet ovat imeytyneet suoraan maaperään. On oletettavaa, että allasta ei jatkossakaan tarvittaisi, koska vedet eivät ehdi selkeytysaltaalle asti. Hakemuksen mukaisen ottotoiminnan lopputilanteessa alin kohta on alueella 1, mistä ei lähde luonnostaan uomia. Hämeen ELY-keskus katsoo, että laskeutusallas tulee rakentaa tarvittaessa.

Luonto

Hakemuksen mukaan alueelta 2 on tehty luontoselvitys. Ainoa maininta luontoselvityksestä on, että alueella tai sen lähiympäristössä ei ole erityisiä luontoarvoja tai suojeltavia kohteita. Hakemuksen mukaan otto voidaan vaiheistaa niin, että ennen kuin toiminta alueella 2 aloitetaan, voidaan tehdä tarvittaessa luontoselvitys. Henna Pirhosen mukaan hakija ottaisi maa-aineksia ensin Paasikankaantien alta. Tämän jälkeen otetaan alue 2 käyttöön ja alueen luontoarvoja tarkastellaan siinä vaiheessa. Kaikki lupa-alueella koskevat selvitykset tulee olla käytössä lupahakemusta käsiteltäessä. Luontoselvitys tulee olla laadittu ja käytettävissä lupaviranomaisella lupaharkinnassa.

Hämeen ELY-keskus huomauttaa, että ottoalueella mahdollisesti pesivät törmäpääsky on huomioitava koko toiminta-aikana. Törmäpääskyjen pesät ovat luonnonsuojelulain uudistuksen myötä ympärivuotisesti rauhoitettuja, sillä rauhoitettujen lintujen pesäpaikkojen suojelua on lain 70 §:n kolmannen momentin mukaisesti laajennettu koskemaan myös lisääntymiskauden ulkopuolista aikaa sellaisilla lajeilla, joilla on säännöllisesti vuodesta toiseen käytössä oleva pesä. Pesien hävittämiseen tarvitaan luonnonsuojelulain (9/2023) 83 § mukainen poikkeuslupa. Liitteenä on ohje törmäpääskyjen huomioimiseen maa-aineenottoalueilla.

Rakentamisesta syntyvien louheiden murskaus

Hakemuksen mukaan rakentamisesta syntyvien louheiden murskaustoiminta halutaan varmuuden vuoksi sisällyttää tähän lupaan. Hakemuksessa ei ole esitetty mitä rakentamisesta syntyvien louheiden murskauksella tarkoitetaan. Henna Pirhoselta saadun tiedon mukaan rakentamisen louheilla viitataan alueen 3 eteläreunassa oleviin kallioihin, mitkä ovat jääneet louhimatta edellisen luvan voimassa ollessa. Kallioista on poistettu pintamaa. Hakija on suunnitellut hakevansa tälle paikalle rakentamisluvan konehallille ja kallion louhimista rakennusluvalla. Alue sijaitsee alle 300 metrin päässä kiinteistöllä 61-403-10-67 olevasta asunnosta, joten maa-aines- ja ympäristöluvalla louhiminen ei ole mahdollista Muraus-asetuksen perusteella. Henna Pirhosen mukaan murskaus voitaisiin tehdä uudella yhteisluvalla, kunhan se tapahtuu alueella 2. Hakemuksessa ei ole esitetty aluetta mistä louhintaa tehtäisiin. Hämeen ELY-keskus katsoo, että alueelle 2 ei saa tuoda murskattavaksi kiviainesta hakemuksen mukaisen suunnittelualueen ulkopuolelta.

Kiviaineksen varastointi

Hakemuksessa esitetään, että alueella tehtävässä louhinnassa syntyy louheita ja kiviainesjalosteita, joita välivarastoidaan alueella sekä myös viereisellä alueella. Hakemuksesta ei selviä mitä tarkoitetaan viereisellä alueella. Suunnitelma-alueella syntyvät kiviainekset tulee myös välivarastoida tässä hakemuksessa esitetyllä suunnitelma-alueella.

Pilaantumattomien jäte-erien käsittely- ja varastointikentät

Hakemuksessa mainitaan pilaantumattomien jäte-erien käsittely- ja välivarastointikentät. Hämeen ELY-keskus huomauttaa, että hakemus koskee ainoastaan maa-aines- ja kalliokiviainesten ottoa ja murskausta sekä suunnitelma-alueelta otettavien aineiden välivarastointia. Jos alueelle halutaan tuoda muualta jäte-eriä, tulee niiden alkuperä, laatu (mm. LoW-koodi), laadun tarkkailu, määrä (vuodessa/yhteensä lupakautena) sekä käsittelymenetelmät

ja varastointialueet (sijainti, rakenne) kuvata hakemuksessa. Täydennetystä hakemuksesta tulee pyytää ELY-keskuksen lausunto.

Maisemointi ja ennallistaminen

Hakemuksessa esitetään, että suunnitelma-alueen länsiosa tullaan maisemoimaan edeltävän luvan mukaiseksi ja ottotoimintaa ei ole tarkoitus ulottaa sille alueelle. Hakemuksesta ei käy ilmi mitä aluetta länsiosan maisemoinnilla tarkoitetaan. Hakemuksen liitteen Aluejakokartta 2025 mukaan alue 4 ottoalueen itäpuolella tullaan ennallistamaan vuonna 2024 päättyneen luvan mukaiseksi. Kartan mukaan alueen länsiosassa alueella 1 on maa-ainesten ottoa ja alueella 2 maa-ainesten ottoa sekä louhintaa ja murskausta. Ottoalueen raja-alue ulottuu lännessä kartan mukaan suunnitelma-alueen rajan saakka. Alueen 3 pohjan korkeustaso ja alueen 4 luiskaus tulee korjata vuonna 2024 päättyneen luvan mukaiseksi. Alue 4 tulee maisemoida kokonaisuudessaan ja alue 3 niiltä osin, kuin aluetta ei käytetä välivarastointiin.

Voimassaoloaika

Hakemuksen mukaan toiminnalle haetaan lupaa 10 vuodeksi kuitenkin niin, että ympäristölupa olisi voimassa toistaiseksi. Ympäristöluvan mukainen toiminta ei voi jatkua alueella maa-aineslupan voimassaolon päätyttyä, koska toiminta estää alueen jälkihoidon ja on siten maa-aineslupan vastaista.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta on mahdollista ilman, että siitä aiheutuu maa-aineslain tarkoittamaa haittaa. Ympäristöluvan osalta hakemusta on tarkasteltu ainoastaan pohjavedensuojelun näkökulmasta. ELY-keskus katsoo, että toiminta on mahdollista järjestää niin, että siitä ei aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- Pohjaveden ylimmän havaitun tason ja alimman ottotason väliin tulee jäädä aina vähintään neljän metrin paksuinen suojamaakerros.
- Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle ja ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET/Pisara) suorasiirtoina tarkkailun toteuttavan laboratorion tai konsultin toimesta.
- Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta muutoinkin järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.
- Polttoainesäiliöiden sekä murskaus- ja seulptalaitteistojen vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet.
- Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista.
- Ottamisalue tulee jälkihoitaa ottamisen edetessä tai välittömästi ottamisen päätyttyä. Jälkihoitotyöt tulee tehdä lupakauden aikana.
- Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteenä muodostaa kasvualusta seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luiskiin levitetään noin 15 cm vahvuinen kerros hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai

muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa humusta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoa. Puustoksi istutetaan sekametsää.

- Jälkihoidon ja pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään 3 vuotta ottamisen päätyttyä.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri - vastuualueen lausunto:

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

Hakijan vastine Hakija on 29.8.2025 toimittanut lausuntoihin ja muistutuksiin vastineen, jossa on mm. seuraavaa:

Ely-keskuksen lausunnossa ei mainita estettä luvan myöntämiselle. Maisemoinnissa voidaan käyttää muualta tuotuja puhtaita maamassoja maisemointiluiskauksiin ja pohjavesi-suojakerroksen yläpuoliseen pintahumus-kasvukerrokseen. Tällainen käytäntö on hyväksytty aiempien lupien ehdoissa.

Puhelinkeskustelussa 28.8.2025 Hämeen ELY-keskuksen hydrogeologi on todennut mahdollisista koepumppauksista hp6/14 ja hp10/14. Koepumppauspaikat sijaitsevat nykyisen ja tulevan suunnittelualueen ja Koijoen välisellä Pahurinharjun alueella. Tällä hetkellä ei ole näköpiirissä suunnitelmia pohjaveden ottamiseksi tällä alueella.

Paasikankaan ottoalueelta on pyydetty KVVY:ltä pohjavesilausunto. Tulokset ottoalueen viereisten lähimpien kiinteistöjen vesikaivoista on tehty heinäkuussa 2025. Vesitutkimuksissa ei havaittu kiviaineksen otosta aiheutuneita muutoksia. Kiviaineksen otosta ei ole ollut haittaa pohjavedelle.

Naapurien muistutuksiin otan kantaa, että todistettavasti Paasikankaan mailla on otettu soraa ja hiekkaa vuodesta 1929 asti. Alueen maisemalliset arvot parantuvat ja palautuvat luonnonmukaisemmiksi ottotoiminnan edetessä, ja lopulta lopullisen maisemoinnin tultua tehdyksi ottotoiminnan loputtua. Ottoalueen laajennusalue tulee olemaan varsinaisen pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella. Louhinnat ovat siis pääpiirteittäin pohjavesien muodostumisalueen ulkopuolella. Louhinnat siirtyvät etäämmälle muistuttajan A kiinteistöstä. Louhintatyö teetetään ammatikseen louhintaa tekevillä urakoitsijoilla. Joka tapauksessa louhinnoista tullaa ilmoittamaan etukäteen naapureille ja tärinämittauksia tehdään sovitulla tavalla, jos niin sovitaan ja vaaditaan. Tarvittaessa voidaan tehdä katselmuksia lähellä sijaitseviin rakennuksiin. Muistuttaja D mainitsee kaivoveden loppuneen vuonna 2022. Vuonna 2022 kaivovedet ovat yleisesti olleet alhaalla, mutta esim. Paasikankaan tilan kaivo ei ole ollut tyhjentynyt.

Pölyämisen hallintaan ehdotan kaivon tekoa esim. ns ”vanhan kunnanmontun” alueelle. Sijainti on sopiva veden saannin ja tulevien murskausten läheisyys. Kulkuyhteydet tulevat säilymään. Tien paikka muuttuu, mm. Paasikankaantien linjaus muuttuu, mutta tiet ja kulku järjestetään korvaavilla tieyhteyksillä. Kollinkalliontietä käyttävät mökkiläiset ovat hyväksyneet tien

siirron. Kollinkalliontien kulku säilyy ennallaan siihen asti kunnes laajennusosan louhinta aloitetaan ja alue avataan.

Ympäristöluvan toiminta-aikoja jatkaisin vanhan luvan mukaisesti. Satunnaiseen kuormaukseen poikkeuksellisin ajankohtana ehdotan muutosta. Satunnaisesti yöllä ja pyhäpäivinä + vki sallittaisiin. Ely-keskus teettää valtateillä yöllä maanrakennustöitä. Samoin hiekoitussoran tarve tulee vaikka joulunpyhinä. Kuorman teko ei aiheuta sen enempää haittaa kuin auton käynnistys ja liikkeellelähtö viereiseltä varikkoalueelta.

YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Esitellään kokouksessa 9.12.2025.